

Měsíčník EU aktualit

číslo 23,
srpen 2005

strana 2	Bude Evropská komise regulovat trh hypotéčních úvěrů?
strana 4	Nové priority pro růst, kohezi a zaměstnanost na léta 2007-2013
strana 4	Ministři členských států se shodli na protiteroristických opatřeních
strana 7	Analýza: Co lze očekávat od britského předsednictví EU
strana 8	Téma měsíce:
Finanční mechanismy EHP a Norska

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019
pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484
jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308
asmolikova@csas.cz

pod záštitou p. Pavla Kysilky
člena představenstva České spořitelny

Vážený čtenáři,

bylo zřejmé, že drama z letošních jarních měsíců, jehož jsme byli svědky v evropském integračním dění, se s největší pravděpodobností v průběhu července dále stupňovat nebude. I tak se stalo, a červenec byl v porovnání s předchozími měsíci spíše poklidnou přípravou na každoročně klidnější letní období.

Ačkoliv letos i ona míra klidu byla spíše relativní a zejména na začátku července jsme byli svědkem několika dosti důležitých záležitostí. Je možné je shrnout přibližně do tří bodů: první interpretace zveřejněných Strategických směrů Společenství, jež konkretizují představy Evropské komise ohledně směřování finančních toků na regionální politiku pro programovací období 2007 – 2013; lucemburské referendum o Ústavě pro Evropu, jako první na řadě po francouzském a nizozemském odmítnutí; důsledky londýnského teroristického útoku na přijetí zpřísněných opatření při nakládání s penězi.

Na přelomu června a července zveřejnila Evropská komise Strategické směry Společenství, jež fakticky představují konkrétní výčet priorit, jež by měl být finančně podpořen v průběhu období 2007 – 2013. Je zřejmé, že pokud by byl již schválen evropský rozpočet na stejné období, vážnost Strategických směrů by byla ještě vyšší. Nicméně i tak by měl tento dokument představovat jak velmi hodnověrné vodítko pro všechny národní a regionální autority, které se zabývají v současné době přípravou programovací fáze na budoucí fiskální období Unie, tak současně do poloviny září mají všechny zainteresované subjekty příležitost se zapojit do diskuse a spoluovlivnit konečnou podobu finančního rámce.

Význam lucemburského referenda je spatřován především z pohledu testu soudržnosti EU po událostech, jež vedly k jejímu viditelnému rozkládání. Erozi způsobovala nejenom francouzská a nizozemská odmítnutí, či neschopnost dohodnout se na rozpočtových pravidlech pro příští období, ale možná ještě silněji následné reakce týkající se důvěryhodnosti v euro, či zpochybňující určité fáze a podoby integrace. Možná i z důvodu, že oblíbený lucemburský premiér Jean-Claude Juncker spojil výsledek referenda se svojí premiérskou budoucností, deklarovali lucemburští voliči poměrně těsné ano ve prospěch návrhu evropského ústavního dokumentu. Za jinak odlišných okolností by byl tento výsledek v euro-optimistickém Lucembursku vnímán jako nemilý překvapení, takto však je často interpretován jako počátek uklidnění a tvůrčího zahájení období reflexe.

Ještě několik dnů předtím však byla britská metropole zasažena skutečně tragickou událostí, proti jejíž recidivě dosud nemá ani Británie, ani Evropská unie účinný recept. Problém terorismu se tak stal jedním z nejdůležitějších rizik, jež mohou ohrožovat samu existenci EU. Jako reakce na eskalující terorismus došlo mimojiné k přijetí návrhu směrnice, jež dále omezuje možnosti zneužívání finančních toků pro teroristické účely.

Bývá obvyklé, že srpen je v evropském integračním dění vždy nejkřidnějšími obdobími. Pokud bude platit, že tento klid představuje pouze dobu nabrání potřebných sil do další náročné práce, přejme si, aby nebyl žádnou negativní explozí narušen. Příjemný srpen nad stránkami Měsíčníku EU aktualit přeje

Petr Zahradník

Lucembursko bylo první zemí, kde po záporném stanovisku Francouzů a Nizozemců proběhlo referendum k Evropské ústavě. Většina lucemburských voličů se vyjádřila pro Ústavu. Evropská komise zveřejnila Zelenou knihu, jejíž cílem je posílit integraci trhů poskytování hypotečních úvěrů. Evropský parlament naprostou většinou hlasů zamítl kontroverzní návrh patentové ochrany softwarů a dalších počítačových vynálezů. Tento krok uvítaly zejména malé a střední počítačové firmy.

POLITIKA

Lucemburčané podpořili Ústavu

První referendum po odmítavých stanoviscích ve Francii a Nizozemí dopadlo pro zastánce hlubší evropské integrace úspěchem. Výsledky lidového plebiscitu potvrdily předchozí odhady – **pro Smlouvu o Ústavě pro Evropu se vyslovilo 56,5 procenta** voličů. Schválení Ústavy bylo vítězstvím lucemburského premiéra Jean-Claude Junckera, který byl v případě zamítavého výsledku ochoten rezignovat ze své funkce. Volební účast překročila 90 %, což je důsledkem povinného hlasování v lucemburských volbách či referendech.

V červenci rovněž došlo k ratifikaci Ústavní smlouvy v nejmenší členské zemi – na **Maltě**. Kladné hlasování v parlamentu bylo jednomyslné.

Po negativních výsledcích referend ve Francii a Nizozemí se pro Evropskou ústavu vyslovily již tři země: Kypr a Malta ratifikací parlamentní cestou, Lucembursko všelidovým hlasováním. Dosud se vyslovilo **pro 13 zemí, 2 byly proti** a v deseti zemích, včetně ČR, ještě ratifikační proces neproběhl.

Podle primárního práva EU však Euroústava začne platit, **pouze pokud ji ratifikuje všech 25 členských zemí**. Teoreticky je stále možné požádat Francouze a Nizozemce o opětovné vyslovení názoru ve všelidovém hlasování a doufat, že tentokrát se vysloví pro. Vzhledem k výrazně zamítavým výsledkům je však tento scénář méně pravděpodobný. Navíc se ještě nehlasovalo ve Velké Británii, jejíž občané v otázkách evropské integrace tradičně zastávají vlažné postoje.

http://europa.eu.int/constitution/ratification_en.htm

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Bude Komise regulovat hypotéky?

Možnost regulace trhu hypotečních úvěrů na unijní úrovni nadnesla **Zelená kniha** Evropské komise, která je otevřena k diskusi s odbornou veřejností. O evropské regulaci se přitom diskutuje už nějaký čas. Jedná se o velký trh, který dosahuje 44 % HDP v EU, a zároveň o záležitost s přímými dopady na spotřebitele. Přeshraniční trh poskytování hypoték je přitom zanedbatelný, z bank jiných členských států bylo poskytnuto pouze 1 % všech hypoték. **Trh je silně fragmentovaný**, podmínky poskytování hypoték se v každé liší.

Zelená kniha by měla rozpoutat diskusi o tom, jak **podpořit poskytování hypotečních úvěrů přes hranice** členských států, a rozšířit tak nabídku spotřebitelům. Podle komisaře pro vnitřní trh Charlieho McCreevyho bude evropská legislativa v této oblasti zavedena jen tehdy, pokud se jednoznačně prokáží její přínosy. Zástupci evropských bank se spíše přiklánějí k zavádění dobrovolných standardů, než přijetí závazných regulativů.

Hlavní body Zelené knihy:

Ochrana spotřebitele – jedná se o jednu z nejdůležitějších otázek, týkající se sjednocení informací, které hypoteční banky musí poskytovat klientům. Měl by být zaveden standardizovaný výpočet vnitřní sazby nákladů na úvěr (obdoba RPSN)? Měl by být etický kodex chování bank právně závazný?

Přístup k informacím – jak mohou spotřebitelé získávat informace o hypotečních produktech?

Právní systém – jak by si banka mohla ověřit důvěryhodnost přeshraničního klienta?

Eurohypotéka – jednou z možností, jak vyřešit problémy s různými právními systémy, je jednotná eurohypotéka.

Překážky – identifikace a odstranění překážek typu daňové bariéry, procedury náhrady při úpadku klienta, stropy úrokových sazeb.

Financování hypoték – mohou poskytovat hypotéky také jiné instituce než jsou banky a stavební spořitelny?

Součástí konzultační procedury Evropské komise je rovněž studie pravděpodobných nákladů a potenciálních přínosů případné legislativy upravující hypotéky, která bude zveřejněna v srpnu.

Konzultace k Zelené knize o hypotékách je otevřena **do 30. listopadu 2005**. Výsledky budou shrnuty v prosinci.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/971>

PODNIKÁNÍ

Lisabonský program se zaměří na osm klíčových opatření

Evropská komise předložila komplexní plán opatření EU, jejichž hlavním cílem je stimulovat růst a vytvořit více a lepší pracovní místa – tzv. „**Lisabonský program Společenství**“. Jeho účelem je doplnit národní akční plány pro růst a zaměstnanost, které mají být představeny v říjnu.

Cílem je prostřednictvím podpory znalostí a inovací učinit z Evropy atraktivní místo pro investice a práci. Komise bude proto usilovat o větší **otevření trhů, odstranění byrokracie a o investice do moderní infrastruktury**.

Ve snaze dosáhnout těchto cílů se Komise zaměřuje zejména na osm klíčových opatření, jež mají velkou přidanou hodnotu:

1. podpora znalostí a inovací v Evropě,
2. reforma politiky státních podpor,
3. zlepšování a zjednodušování rámce právních předpisů pro podniky,
4. dotvoření vnitřního trhu pro služby,
5. uzavření ambiciózní dohody v rámci jednání WTO,
6. odstranění překážek, které brání mobilitě osob, pracovníků a vysokoškoláků,

7. rozvíjení společného přístupu k hospodářské migraci,
8. podpora snah o odstranění sociálních důsledků ekonomické restrukturalice.

Pokrok, kterého bude dosaženo jak na národní, tak evropské úrovni, bude vždy **každoročně analyzován**. Na základě výsledků každoročního hodnocení pak bude docházet k revizi Lisabonského programu Společenství.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/973>

Státní pomoc veřejným službám povolena

Platby do 30 milionů euro za jeden rok nebudou pro příště považovány za státní pomoc, pokud jsou směřovány privátním společností **na zajištění služby veřejného zájmu**. Příjemci pomoci navíc nesmí dosahovat vyššího obrátu než 100 milionů euro za rok a pokud poskytují i běžné komerční služby, budou muset oba typy činností **ve svém účetnictví odlišit**.

Nové principy, které představila komisařka pro hospodářskou soutěž Neelie Kroes, se týkají všech úrovní veřejné správy s **důrazem na lokální úroveň** a pokrývají podniky typu odpadového hospodářství, dodávky vody, sociálního bydlení, provozování nemocnic, škol apod. Dosud nebylo příliš jasné, jak zacházet s platbami za poskytování veřejných služeb veřejného zájmu. Přijetí nových přesných pravidel vyprovokoval Evropský soudní dvůr, který interpretoval kompenzace soukromým podnikům poskytujících veřejné služby jako klasickou státní pomoc, s velice přísnými výjimkami.

Podle komisařky Kroesové benevolentnější pravidla **omezí přebujelou byrokratickou administrativu** na posuzování státní pomoci v EU. V novém legislativním balíčku není přesně definováno, co vše lze za služby veřejného zájmu považovat. Komisařka by chtěla ponechat na členských státech, aby přesný seznam veřejných služeb do roka vytvořily.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/937>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Menší zdanění ekologických vozů

Komise do budoucna plánuje nahrazení jednorázových poplatků za registraci automobilů **harmonizovaným systémem evropské silniční daně**, která by se odvíjela od objemu emisí oxidu uhličitého CO₂ ve výfukových plynech. Pokud bude tento systém přijat, ekologicky šetrnější automobily by platily menší daně.

Cílem směrnice je podněcovat spotřebitele **k nákupu „zelených“ automobilů** a bránit dvojímu zdanění při přesunutí automobilu z jedné členské země do druhé. V současné době existují situace, kdy spotřebitel platí registrační daň při nákupu auta v jedné zemi a silniční daň ve druhé zemi.

Podle návrhu směrnice, kterou předložil komisař pro daně a cla László Kovács, by se daně či poplatky za registraci vozidel

nezrušily hned, ale během přechodného pěti- až desetiletého období. To by mělo státům, které aplikují vysoké registrační daně, poskytnout dostatek času na jejich nahrazení jinými příjmy.

Nejvíce kontroverzní částí návrhu je zavedení ekologických prvků. Čím méně bude automobil vypouštět CO₂ na kilometr jízdy, tím nižší bude jeho majitel platit daně. Silniční daň by se vypočítávala **s přihlédnutím k emisím CO₂** tak, aby podíl související s tímto hlediskem činil do konce roku 2008 25 % daně; do roku 2010 by to bylo již 50 %.

Směrnice by harmonizovala **pouze rámcové principy**, rozhodnutí o výši daňových sazeb při respektování daného ekologického hlediska by bylo na členských státech.

Jelikož se jedná o daňovou směrnici, neuplatňuje se standardní spolurozhodovací procedura. Břemeno rozhodnutí leží pouze na členských státech, které musí rozhodnout jednomyslně.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/839>

INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

Parlament odmítl softwarový patent

Velkou většinou hlasů (648 z 680) Evropský parlament odmítl návrh na patentovatelnost softwaru a dalších počítačových vynálezů. Evropská komise se již nechala slyšet, že **nový návrh o tomto kontroverzním tématu již nepředloží**.

Cílem odmítnuté směrnice bylo **zavedení společných pravidel ochrany softwarových patentů** v EU, které dnes představují značnou část inovací. Dosud tato pravidla fungují na národní úrovni a v jednotlivých členských státech se liší.

Důvodem odmítnutí je podle europoslanců nejednoznačnost směrnice, která představovala **riziko extenzivního výkladu** s vážnými důsledky pro malé a střední evropské softwarové firmy. Ty se obávaly, že velké počítačové firmy svými patenty obsadí softwarový trh a na ně nezbude místo.

<http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//TEXT+PV+20050706+ITEM-004-03+DOC+XML+V0//EN&LEVEL=2&NAV=X>

Evropská komise zveřejnila Strategické směry v ekonomické, sociální a teritoriální soudržnosti na léta 2007-2013. Jejich cílem je poskytnout národním státům vodítko při přípravě kohezních programů. Součástí opatření na potírání terorismu je i návrh nařízení, které v případě schválení povede k přísnějšímu monitorování pohybu peněžních prostředků v členských zemích Evropské unie.

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Nové priority pro kohezi, růst a zaměstnanost

Evropští komisaři Vladimír Špidla a Danuta Hübner zveřejnili Sdělení Komise o strategických směrech v ekonomické, sociální a teritoriální soudržnosti na období 2007-2013. Nové směry definují **priority pro novou generaci kohezních programů**, které členským státům pomohou zaměřit se na klíčové oblasti typu ekonomického růstu a zaměstnanosti.

Definitivní podoba těchto pravidel bude zformulována **po uzavření veřejné konzultace**, do které se mohou svými názory zapojit všechny zainteresované strany (uzávěrka 30.9.2005).

Strategické směry poskytují členským státům a regionům **vodítko při stanovování priorit** při přípravě svých kohezních programů. Zejména zdůrazňují potřebu posílení synergií mezi kohezní politikou, národními a regionálními prioritami a Lisabonskou strategií.

Hlavní priority kohezní politiky v období 2007-2013:

- **Učinit Evropu atraktivnějším místem pro investice a práci** – zlepšení a rozšíření infrastruktury, podpora obnovitelných a alternativních zdrojů, apod.
- **Znalosti a inovace pro ekonomický růst** – rozvoj informační společnosti, zvýšení investic do výzkumu, vývoje a inovací, apod.
- **Více a lepší pracovní příležitosti** – flexibilní pracovní trh, modernizace sociálních systémů, investice do rozvoje lidských zdrojů, apod.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/850>

JUSTICE A ZÁLEŽITOSTI VNITRA

Ministři se shodli na protiteroristické politice

V návaznosti na teroristické útoky v Londýně se ministři vnitra a spravedlnosti členských států shodli na **urychlení přijetí akcí k potírání terorismu**. Na zvláštním zasedání se Rada EU pro justici a záležitosti vnitra rozhodla dát nový impuls širokému spektru opatření proti terorismu. Žádné opatření není nové, avšak **termíny pro jejich zavedení se zkrátily**.

Nejvíce kontroverzní návrhy:

Uchovávání dat – na základě legislativy budou muset telekomunikační společnosti uchovávat informace o všech telefonních hovorech, e-mailech a provozu na internetu. Původní návrh byl zamítnut Evropským parlamentem. Ministři na přijetí této legislativy však trvají, cestou jak se vyhnout zamítavému stanovisku europoslanců je předložení návrhu v rámci třetího pilíře EU (upravuje justiční spolupráci v trestních věcech), které nepatří mezi komunitární právo a mají zde rozhodující slovo pouze členské státy.

Strategie proti radikalizaci a nabírání teroristů – cílem je vymýtit kořeny terorismu. V této citlivé oblasti zatím nebylo

příliš práce učiněno a budoucí postup není zcela jasný.

Posílení Schengenského informačního systému – organizace lidských práv jsou velice znepokojeny množstvím a typem informací, které se v Schengenském informačním systému uchovávají, a rovněž otázkami přístupu k těmto informacím.

Jednotné standardy pro identifikační doklady – Británie požaduje použití biometrických prvků ve všech identifikačních dokladech. V souvislosti se strategií ochrany vnějších hranic EU by biometrická data byla součástí všech žádostí o vízum.

Další opatření, která by měla začít platit do prosince 2005:

- rámcové rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu,
- politika na ochranu dat jako součást uchovávání telekomunikačních informací,
- nástroje na výměnu informací mezi policií a soudy,
- potírání financování terorismu, včetně přijetí třetí směrnice proti praní špinavých peněz, opatření zabraňující charitativním organizacím sbírání peněz pro teroristy a možnost zmrazení majetku,
- zvýšení úlohy Sitcen – orgánu Rady EU pro koordinaci zpravodajských služeb a policie,
- ochrana civilní infrastruktury,
- společné procedury pro postup při napadení teroristickým útokem.

Posílený protiteroristický plán bude zaveden nejpozději v prosinci 2005.

http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/jha/85703.pdf

Větší kontrola peněžních převodů

Evropská komise navrhla nařízení, které má posílit kontrolu peněžních transferů v Unii. Cílem opatření, které je součástí balíku přijatého po teroristických útocích v Londýně, je **odstříhnout teroristy od finančních zdrojů**.

Na základě nařízení by všechny peněžní převody do a z Evropské unie **musely obsahovat údaje o jménu příkazce**, jeho adrese a čísele konta. Pokud žádný účet nemá, pak musí obsahovat takové **jedinečné identifikační informace**, které umožní spolehlivě vystopovat původ peněz a osobu příkazce. U zjednodušené procedury, platící pro platby mezi členskými státy EU, by stačilo pouze číslo účtu příkazce. Jeho jméno a adresa by byly požadovány pouze na žádost banky příjemce.

Poskytování těchto informací by mělo usnadnit případné vyšetřování. Pokud požadované informace nebudou k dispozici a ani na požádání nebudou vydány, poskytovatel platebního styku (banka) **platbu zamítne**. Záznamy o transakci by pak poskytovatelé platebního styku uchovávali až po dobu pěti let.

Nařízení je přijímáno na základě spolurozhodovací procedury, schválit ho musí Evropský parlament i Rada. Pokud se tak stane, v platnost vstoupí **v lednu 2007**.

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/1008>

Z ostatních událostí měsíce července stojí za pozornost zpráva Eurostatu, podle které klesl příliv přímých zahraničních investic do EU. Nejtatraktivnější členskou zemí pro zahraniční investory je Velká Británie. Pozornosti finančního sektoru by neměla ujít ani Zelená kniha a navazující veřejná konzultace ke zlepšení evropského legislativního rámce pro investiční fondy. Z hlediska pokroku při převádění evropských směrnic upravující vnitřní trh do národní legislativy je Česká republika čtvrtou nejhorší zemí.

1. ČERVENEC

Vyjednávací rámec pro Turecko:

<http://www.europa.eu.int/comm/enlargement/whatsnew.htm>

Jaderná témata – ochrana před radiací: http://www.europa.eu.int/comm/energy/nuclear/radioprotection/index_en.htm

4. ČERVENEC

Evropská komise jmenovala rok 2006 Evropským rokem pracovní mobility: http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/news/2005/jun/eymob_en.html

Nová a aktualizovaná verze rychlých indikátorů bezpečnosti na silnicích: http://www.europa.eu.int/comm/transport/road/figures/accidents/quickindicator/index_en.htm

5. ČERVENEC

Zpráva o implementaci směrnice 2003/30/ES o podpoře biopaliv a dalších obnovitelných paliv v dopravě: http://www.europa.eu.int/comm/energy/res/legislation/biofuels_members_states_en.htm

Čerpání evropského rozpočtu v červnu 2005:

http://www.europa.eu.int/comm/budget/execution/utilisation/details_en.htm

6. ČERVENEC

Potravinový a veterinární úřad FVO – program inspekce ve druhém pololetí 2005: http://www.europa.eu.int/comm/food/fvo/inspectprog/index_en.htm

7. ČERVENEC

Kolektivní přeshraniční řízení copyrightu v muzice:

http://europa.eu.int/comm/internal_market/copyright/management/management_en.htm

Integrace environmentálních politik v EU – role veřejné správy: <http://org.eea.eu.int/news/Ann1120649962/index.html>

8. ČERVENEC

Vzdělávání – program Tempus má nové internetové stránky: http://www.europa.eu.int/comm/education/programmes/tempus/index_en.html

Řízení poptávky po energii – směrnice zavádějící rámcové požadavky na eko-design pro výrobky využívající energii byla přijata: http://www.europa.eu.int/comm/energy/demand/legislation/eco_design_en.htm

Studie na téma transfer výrobků obranného průmyslu uvnitř Společenství: http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/regulation/inst_sp/defense_en.htm

Zpráva Eurostatu – pokles přímých zahraničních investic do zemí EU ze zbytku světa na polovinu:

http://epp.eurostat.cec.eu.int/pls/portal/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2005/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2005_MONTH_07/2-08072005-EN-AP.PDF

Příliv přímých zahraničních investic v roce 2004

mld. euro	ze zemí z ostatn.		ze zemí z ostatn.		
	EU-25	zemí	EU-25	zemí	
UK	52,9	10,2	Maďarsko	1,6	1,7
Lucembursko	30,2	15,7	Řecko*	0,9	0,2
Francie	20,5	1,1	Estonsko	0,6	0,2
Belgie	18,9	8,8	Kypr	0,5	0,5
Irsko	14,3	-3,0	Litva	0,5	0,2
Itálie	10,2	1,9	Lotyšsko	0,4	0,2
Španělsko*	8,9	-1,0	Slovinsko	0,4	-
Polsko	5,2	-0,3	Portugalsko	-1,3	2,2
Finsko	3,3	0,4	Švédsko*	-3,2	-0,6
ČR	2,9	0,7	Německo	-27,9	-3,2
Rakousko	2,9	1,0	EU-25	132,2	57,6
Nizozemí	1,8	-5,4			

Pozn.: pro Dánsko, Maltu a Slovensko data nejsou k dispozici *) bez reinvestovaných zisků

Zdroj: Eurostat, předběžné výsledky

11. ČERVENEC

Klíčové indikátory v eurozóně – aktualizace dat:

http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/indicators/key_euro_area/keyeuroarea_en.htm

Zástupci průmyslu informačních a komunikačních technologií a médií podepisují cestovní mapu Evropské komise pro růst a zaměstnanost:

http://europa.eu.int/information_society/eeurope/i2010/docs/ceo_synthesis_european_business_leaders_summit_pr.doc

12. ČERVENEC

Veřejná konzultace k modernizaci pravidel audiovizuálních služeb: http://www.europa.eu.int/comm/avpolicy/revision-twrf2005/consult_en.htm

Konfrontování demografických změn – lepší vyváženost mezi prací a rodinou v EU – veřejná konzultace:

http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/news/2005/jul/work_en.html

13. ČERVENEC

Europoslanci podpořili zjednodušení vývozu generických léků do chudších zemí: <http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//TEXT+PRESS+NR-20050713-1+0+DOC+XML+V0//EN&LEVEL=2&NAV=S#SECTION5>

Zápis ze zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN): http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/85688.pdf

14. ČERVENEC

Zápis ze zasedání Rady EU k justici a záležitostem vnitra: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/jha/85703.pdf

Zpráva o aplikaci nových finančních regulací společného rozpočtu: http://www.europa.eu.int/comm/budget/furtherinfo/index_pg2_en.htm#execution

Kalendárium

15. ČERVENEC

Zelená kniha EK a veřejná konzultace o zlepšení evropského legislativního rámce pro investiční fondy:

http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/securities/ucits/index_en.htm#greenpaper

Evropský hospodářský a sociální výbor – názor na komunikační strategii EU: http://www.ces.eu.int/press/cp/docs/2005/cp_eesc_89_2005_en.doc

18. ČERVENEC

Veřejná konzultace ke směrnici o elektronických peněžích: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/bank/e-money/index_en.htm

Veřejná konzultace ke směrnici upravující schémata náhrady vkladů: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/bank/guarantee/index_en.htm

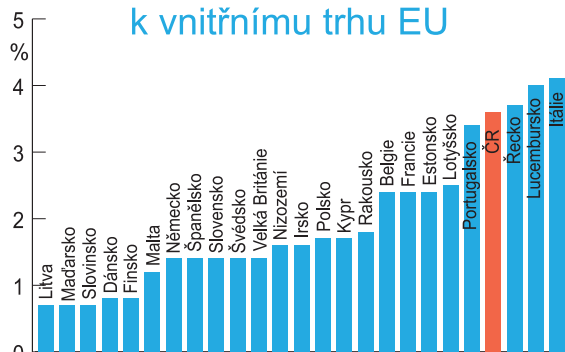
19. ČERVENEC

Zápis ze 7. zasedání Rady spolupráce mezi EU a Kazachstánem: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/85788.pdf

Zápis ze zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/agricult/85787.pdf

Přehled úspěšnosti členských států při převádění směrnic vnitřního trhu: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/score/index_en.htm

Transpoziční deficit směrnic k vnitřnímu trhu EU

Pozn.: udává kolik % směrnic nebylo převedeno do národní legislativy
Zdroj: DG EK pro vnitřní trh; data k 1.6.2005

20. ČERVENEC

Zápis z 2. zasedání Stabilizační a asociační rady EU a Makedonie: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/85784.pdf

Veřejná konzultace o navrhované „povodňové směrnici“: http://www.europa.eu.int/comm/environment/water/flood_risk/consult.htm

Ptačí chřipka – hlavní události a seznam rozhodnutí:

http://www.europa.eu.int/comm/food/animal/diseases/controlmeasures/avian/index_en.htm

Vědci apelují na EU, aby vytvořila Evropskou vědeckou radu:

http://www.europa.eu.int/comm/research/headlines/news/article_05_07_19_en.html

21. ČERVENEC

Seznam zprostředkovatelských bank pro globální úvěry EIB:

<http://eib.eu.int/news/news.asp?news=33>

Evropský úřad pro bezpečnost potravin zahajuje veřejnou konzultaci o geneticky modifikovaných rostlinách: http://www.efsa.eu.int/press_room/press_release/1041_en.html

22. ČERVENEC

Komise vítá rozhodnutí Rady podepsat dohodu o předávání informací o cestujících v letadlech s Kanadou:

http://www.europa.eu.int/comm/external_relations/canada/news/ip05_965.htm

25. ČERVENEC

Veřejná konzultace na téma jak uzavřít mezeru v šíření širokopásmového internetu:

<http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/library/enterprise-europe/news-updates/2005/2005-07-22a.htm>

Meziinstitucionální monitorovací skupina pro finanční služby byla znovuzavedena: <http://www.europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/1002>

26. ČERVENEC

Veřejné konzultace na téma Evropská města – zlepšení kvality vašeho prostředí: http://www.europa.eu.int/comm/environment/urban/public_consultation_2005.htm

27. ČERVENEC

Veřejná konzultace o právech cestujících v autobusové dopravě: http://www.europa.eu.int/comm/transport/road/consultations/index_en.htm

Komise poskytuje 20 milionů euro na humanitární pomoc Afganistánu a sousedním zemím: http://www.europa.eu.int/comm/external_relations/afghanistan/news/ip05_1009.htm

Systém zajištění používaný v Eurosystemu – zařazení neobchodovatelných aktiv do Jednotného seznamu:

<http://www.ecb.int/press/pr/date/2005/html/pr050722.en.html>

28. ČERVENEC

Veřejná konzultace k ochraně půdy v EU:

<http://www.europa.eu.int/comm/environment/soil/index.htm>

28. ČERVENEC

Pomoc spotřebitelům při zajišťování náhrad – alternativní schéma řešení sporů: http://europa.eu.int/comm/consumers/redress/out_of_court/index_en.htm

Po Lucembursku, které předsedalo orgánům EU v prvním letošním pololetí a jemuž se bohužel nepodařilo vyřešit a dotáhnout do úspěšného konce hlavní evropské problémy a výzvy, se obrazného předsednického žezla v Unii na zbylých šest měsíců v roce ujímá Velká Británie. Bližší pohled na její pozice a předpokládané priority, na které se tým kolem ministerského předsedy Tonyho Blaira hodlá zaměřit, je obsahem rubriky Analýzy v aktuálním srpnovém čísle Měsíčníku EU aktualit.

CO LZE OČEKÁVAT OD BRITSKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ

Prvním červencovým dnem začala Velká Británie vykonávat na tradičním rotačním principu funkci předsednické země Radě Evropské unie. Jako člen Společenství, vstoupivší již v roce 1973, se Británie podílí na této roli již **pošesté**, naposledy v roce 1998.

S ohledem na dění, které provází vývoj evropské integrace v několika minulých měsících, kdy některé z klíčových zemí EU projevují rozdílnost názorů na budoucí formování Unie, může být **role britského předsednictví poměrně důležitá**. Vzhledem k tomu, že právě předsednická země má možnost působit a ovlivňovat témata, jimž se Rada EU a v širším smyslu i ostatní instituce EU v daném období věnují. Napovídá tomu i přehled povinností, jež má předsednická země Radě EU naplňovat:

- organizovat a předsedat zasedáním Rady EU a jejím pracovním skupinám,
- reprezentovat Radu EU jak vůči ostatním institucím Unie, tak reprezentovat EU v celosvětovém kontextu vůči například OSN či WTO, tak i ve vztazích s nečlenskými zeměmi EU,
- zajistit, aby klíčové nesplněné úkoly z předcházejícího předsednického období byly prioritně řešeny a v případě nedořešených klíčových úkolů tyto předat následující předsednické zemi.

S ohledem na to, že právě Británie patří mezi ony klíčové členy EU, jež usilují o změnu v prioritách budoucího směřování Unie (jak ukázala například rozpočtová debata na období 2007 – 2013, která se na bruselském summitu Evropské rady v červnu nedočkala svého rozuzlení), je současně i zajímavé se zamyslet nad prioritami vlastního britského předsednictví:

- klíčové priority britského předsednictví jsou dvě: **budoucí model financování EU** a reforma **Společné zemědělské politiky**;
- vedle toho se Británie v nynějším půlroce zaměřuje na další závažné oblasti se zájmem učinit viditelný posun v jejich řešení: **ekonomická reforma** a **sociální spravedlnost, bezpečnost a stabilita, role Evropy ve světě**.

V případě modelu financování EU již nyní vyvíjí Británie značné úsilí směrem k pokroku k **dohodě o budoucím finančním rámci**. Již bylo zahájeno období konzultací s ostatními partnery v rámci Rady s cílem dosáhnout či přiblížit se konsensu o struktuře rozpočtu EU a jeho prioritách.

Reformu **Společné zemědělské politiky** lze považovat za součást procesu reformy finančního rámce. Britská pozice zdůrazňuje, že jejím cílem není zrušit či radikálně zredukovat tuto politiku ze dne na den. Británie spíše hodlá připravit přesný,

postupný časový scénář reformy financování zemědělství s ohledem na výzvy globalizace v tomto sektoru.

Z rejstříku opatření v rámci ekonomické reformy a sociální spravedlnosti je vhodné vyzvednout fakt, že Velká Británie bude usilovat o **zavádění opatření Kokovy zprávy** z roku 2004 (i do priorit příštího programovacího období), o **podporu znalostní společnosti, zesílení jednotného vnitřního trhu, zlepšení podnikatelského prostředí a provedení reformy národních trhů práce** (jak rovněž zní v aktualizované Lisabonské strategii). Předmětem zájmu britského předsednictví bude rovněž přijetí **Směrnice o službách** a rozptýlení politických a sociálních obav, které proces přijetí této směrnice obklopují a komplikují. A konečně, Británie má zájem, aby se na sklonku jejího předsednictví podařilo završit penzum zadání **Akčního plánu finančních služeb**.

Lze se domnívat, že zvláště v současné situaci procesu evropské integrace lze téměř s jistotou tvrdit, že šestiměsíční období je příliš krátké pro naplnění takto ambiciózních cílů ve své úplnosti. Na straně druhé však jakýkoliv viditelný pohyb naznačeným směrem představuje správnou cestu, po níž by se EU měla vydat – cestu pragmatickou, věcnou, otevřenou.

Předsednictví orgánům Evropské Unie:

leden-červen 1998	Velká Británie
červenec-prosinec 1998	Rakousko
leden-červen 1999	Německo
červenec-prosinec 1999	Finsko
leden-červen 2000	Portugalsko
červenec-prosinec 2000	Francie
leden-červen 2001	Švédsko
červenec-prosinec 2001	Belgie
leden-červen 2002	Španělsko
červenec-prosinec 2002	Dánsko
leden-červen 2003	Řecko
červenec-prosinec 2003	Itálie
leden-červen 2004	Irsko
červenec-prosinec 2004	Nizozemí
leden-červen 2005	Lucembursko
červenec-prosinec 2005	Velká Británie
leden-červen 2006	Rakousko
červenec-prosinec 2006	Finsko
leden-červen 2007	Německo
červenec-prosinec 2007	Portugalsko
leden-červen 2008	Slovensko
červenec-prosinec 2008	Francie
leden-červen 2009	Česká republika
červenec-prosinec 2009	Švédsko

Téma

Zajímavou alternativou pro ty, kteří nedosáhnou na dotace ze Strukturálních fondů EU, jsou dva nové finanční nástroje. Z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru a Norska je možné poskytovat českým subjektům granty na investiční a rozvojové projekty v prioritních oblastech, jako např. ochrana a obnova kulturního dědictví, ochrana životního prostředí, podpora soudnictví, zdravotnictví či péče o dítě aj. Na příspěvku se podíleli i kolegové z úseku Komunálního financování a Consultingu ČS.

FINANČNÍ MECHANISMY EHP A NORSKA

V květnu 2004 došlo k rozšíření nejen Evropské unie, ale i Evropského hospodářského prostoru (EHP). Pro Island, Lichtenštejnsko a Norsko (členové EHP, ale ne EU) to znamenalo výhodu přístupu na větší jednotný vnitřní trh o deset nových členských zemí. Na oplátku se tyto země zavázaly založit **dva finanční mechanismy** (Finanční mechanismus EHP a Finanční mechanismus Norska), jejichž cílem je **podporovat sociální a hospodářskou soudržnost** v ekonomicky slabších členských zemích (10 nováčků + Řecko, Portugalsko a Španělsko) nyní již 28členného Evropského hospodářského prostoru.

Všechny základní principy a zásady týkající se finančního mechanismu EHP, resp. Norska jsou zakotveny v **Dohodě o účasti v Evropském hospodářském prostoru** (v protokolu 38a), resp. **Dohodě mezi Norským královstvím a Evropským společenstvím o Norském finančním**

mechanismu pro období let 2004-2009. Jedná se především o celkovou výši částky na investiční a rozvojové projekty, účel a priority pro čerpání přidělených finančních prostředků, nutnou výši spolufinancování projektů, frekvenci vyhodnocování, případně přerozdělování nevyužitých finančních prostředků apod.

Zapojení České republiky do obou mechanismů je detailněji řešeno prostřednictvím podepsaného **Memoranda o porozumění pro implementaci Finančního mechanismu EHP, resp. Norska** na období 2004-2009.

Oba finanční mechanismy se vztahují k období **od 1. května 2004 do 30. dubna 2009**. Po uplynutí tohoto pětiletého období rozhodne o dalším postupu šetření, nakolik je potřebné řešit v rámci Evropského hospodářského prostoru hospodářské a sociální rozdíly.

ADMINISTRACE FINANČNÍCH MECHANISMŮ

Na nadnárodní úrovni

Finanční mechanismus EHP řídí **Výbor pro řízení finančního mechanismu EHP** (EEA Financial Mechanism Committee), který také přijímá rozhodnutí o poskytování finanční pomoci. Stejnou roli v Norském finančním mechanismu zastává **Ministerstvo zahraničí Norského království**. Těmto nejvyšším orgánům s každodenním řízením pomáhá **Kancelář pro finanční mechanismus EHP/Norsko** (Financial Mechanism Office) sídlící při sekretariátu Evropského hospodářského prostoru v Bruselu. Ta slouží zároveň jako kontaktní místo. Kancelář finančního mechanismu v Bruselu však nepřijímá žádné žádosti přímo od žadatelů, ale prostřednictvím Národních kontaktních míst ve státech příjemců (viz níže).

Na národní úrovni

Na úrovni členského státu je nejdůležitějším orgánem **Národní kontaktní místo** (National Focal Point), které jedná jménem státu příjemce a nese celkovou odpovědnost za řízení aktivit finančního mechanismu EHP/Norska, včetně finanční kontroly a auditu. Jako Národní kontaktní místo v České republice funguje **Ministerstvo financí**, kde jeho administrativní činnost zabezpečuje Centrum pro zahraniční pomoc (oddělení koordinace zahraniční pomoci).

Celková administrativní struktura je založena na struktuře vytvořené jak pro předvstupní programy pomoci EU (např. Phare), tak pro Fond soudržnosti a Strukturální fondy. V této struktuře zaujímá významné postavení **Monitorovací výbor**. Monitorovací výbor pomáhá Národnímu kontaktnímu místu při výběru a řízení projektů. Členy monitorovacího výboru jmenuje ministr financí na základě návrhů ministrů příslušných ministerstev a vedoucích příslušných institucí.

Na základě dohody s bruselskou Kanceláří finančních mechanismů jsou delegovány odpovědnosti za přípravu projektů a jejich implementaci na **zprostředkující subjekty** (ministerstva a další ústřední orgány státní správy, krajské úřady nebo další schválené subjekty). Zprostředkující subjekty ručí za zajištění všech odpovídajících aktivit včetně spolufinancování projektů.

Podávání a vyhodnocování žádostí o grant

Jednotliví zájemci se o možnosti podávat žádosti o grant dozvídají prostřednictvím **výzev k předkládání žádostí**. Výzvy stanovují přesné podmínky, které musí být dodrženy při zpracování žádostí o poskytnutí podpory a jsou vyhlášeny Národním kontaktním místem na internetových stránkách <http://www.eeagrants.cz> a zveřejněním v periodickém tisku. Během jednoho roku může NKM vyhlásit maximálně 4 kola výzvy k předložení žádosti. Vyhlášení nového kola výzvy závisí na celkových finančních závazcích projektů doporučených v rámci předchozích výzev.

Vedle klasických tzv. otevřených výzev, které se používají k předkládání žádostí o **podporu pro individuální projekty** (projektové záměry) existují i výzvy určené zprostředkovatelům při žádostech o **podporu pro program** nebo o **podporu blokového grantu**.

Rozhodne-li se subjekt ucházet se o grant, je nutné doručit žádost o podporu na **příslušné kontaktní místo** (KM = instituce veřejné správy typu centrální orgány státní správy a kraje či jejich příspěvkové organizace) při individuálním projektu, resp. **příslušnému zprostředkovateli** (při programu či blokovém grantu). Po uplynutí konečného termínu pro předkládání žádostí přistoupí KM neprodleně k otevírání obálek a posouzení žádostí z hlediska splnění formálních náležitostí

PRIORITNÍ OBLASTI FINANCOVÁNÍ

Přehled prioritních oblastí a zaměření priorit Finančního Mechanismu EHP

Prioritní oblasti	Zaměření priority
1) Uchovávání evropského kulturního dědictví	<ul style="list-style-type: none"> Ochrana a obnova nemovitého kulturního dědictví Zlepšení péče a ochrana movitého kulturního dědictví Obnova historických městských území a historických území v regionech Obnova historického a kulturního dědictví v regionech Odstraňování starých ekologických zátěží na pozemcích menšího rozsahu ve městech a obcích
2) Ochrana životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> Posouzení vlivů implementace mezinárodní legislativy na podmínky v oblasti ovzduší, vod a půd Monitorovací systémy v regionech a následné využívání výsledků monitorování Environmentální vzdělávání pro všechny úrovně státní a veřejné administrativy Odpadové hospodářství - zajištění a řízení na místní úrovni Podpora využití biopaliv a alternativních zdrojů energie jako druhotného zdroje energie na místní úrovni Redukce skleníkových plynů v České republice Snížení poklesu biodiverzity a ochrana nedotčených biotopů Podpora technologií pro snížení zplodin a spotřebu paliv, zvýšení bezpečnosti zejména ve veřejné dopravě
3) Rozvoj lidských zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> Program na podporu a rozvoj modernizace služeb veřejné administrativy na regionální a místní úrovni prostřednictvím využití IT technologií Rozvoj a zlepšování poskytování sociálních služeb v regionech Podpora nevládních neziskových organizací Podpora začlenění menšin do společnosti Programy na prosazování rovnosti pohlaví ve veřejném sektoru Modernizace a vybavení jeslí, školek, škol, školních vzdělávacích center, dětských domovů
4) Zdravotnictví a péče o dítě	<ul style="list-style-type: none"> Systematická a primární prevence drogových závislostí Prevence přenosných nemocí Opatření pro zajištění bezpečnosti potravin Programy podpory dětí se specifickými problémy
5) Podpora udržitelného rozvoje	<ul style="list-style-type: none"> Pomoc při prosazování a implementaci Strategii udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni
6) Vědecký výzkum a vývoj	<ul style="list-style-type: none"> Vědecký výzkum a vývoj v uvedených prioritních oblastech, zejména v životním prostředí, zdravotnictví a v oblasti životních podmínek dětí

Přehled prioritních oblastí a zaměření priorit Finančního Mechanismu Norska

Kromě 6 prioritních oblastí Finančního Mechanismu EHP, které jsou identické pro Finanční Mechanismus Norska, má tento FM Norska ještě další dvě priority:

7) Implementace Schengenského acquis, posilování justice	<ul style="list-style-type: none"> Implementace Národního schengenského informačního systému (N - SIS) a vytvoření Kanceláře SIRENE Splnění schengenských acquis u stávajících regionálních letišť Posílení vzdělávacího systému v sektoru spravedlnosti Programy boje proti korupci, organizované kriminalitě a proti nezákonnému obchodu s drogami a lidmi
8) Technická pomoc	<ul style="list-style-type: none"> Posílení kapacit pro poskytování rozvojové pomoci Českou republikou Přenos znalostí a výměna zkušeností s přijímáním a aplikací acquis v oblastech uvedených v Celkové monitorovací zprávě EK prostřednictvím spolupráce příslušných orgánů / institucí Výměna zkušeností a spolupráce regionální a místní samosprávy

Zároveň platí, že žádost o podporu na projekt, který je možné financovat z předvstupních programů EU (např. Phare) nebo ze Strukturálních fondů EU, **nemůže být v rámci FM EHP/Norska předložena.**

a kritérií oprávněnosti. KM následně předá žádosti, které splnily formální náležitosti i kritéria oprávněnosti, příslušné hodnotící komisi, která provede hodnocení kvality. Závěrem KM zpracují Zprávu o výsledcích hodnocení, kterou společně s doporučenými žádostmi o poskytnutí grantu předají Národnímu kontaktnímu místu (NKM).

NKM provede posouzení předložených žádostí a vypracuje k nim stanovisko. Kompletní seznam všech doporučených i zamítnutých žádostí předloží NKM spolu se zdůvodněním ke každému projektu k vyjádření Monitorovacímu výboru. Na základě doporučení Monitorovacího výboru předloží

NKM vybrané žádosti se stanoviskem Kanceláři finančního mechanismu v Bruselu. Ta provede posouzení předložených žádostí, konzultuje je s Evropskou komisí a následně předkládá **Výboru Finančního mechanismu EHP a Ministerstvu zahraničních věcí Norska k finálnímu rozhodnutí.**

Možné je i předložit pouze **projektový záměr** (přes Kontaktní místa a Národní kontaktní místo) Kanceláři finančního mechanismu, která provede **předběžné posouzení** záměru (tj. posouzení věcného zaměření, cílů a očekávaných výsledků projektu). V případě kladného stanoviska vyzve žadatele ke

TYPY PODPOROVANÝCH PROJEKTŮ A TYPY ŽADATELŮ

Finanční mechanismy EHP/Norska umožňují realizovat pomoc formou:

- individuálních projektů (IP),
- programů (PRG),
- blokových grantů (BG).

Individuální projekty

Projekt je zde ekonomicky nedělitelnou řadou prací plnících přesnou technickou funkci s jasně identifikovatelnými cíli řešícími jedinou problematiku. Žádost pro individuální projekt může zahrnovat jeden nebo více sub-projektů. Částka grantové pomoci, o kterou se žádá, obvykle **není menší než 250 000 euro**. Zároveň platí, že na individuální projekty je určeno minimálně 60 % celkové finanční alokace pro přijímací stát.

Jednotliví gestoři (**kraje nebo centrální orgány**) se rozhodnou, zda pro dané kolo výzvy předloží program a budou zprostředkovatelem pro implementaci programu, nebo budou kontaktním místem pro podávání žádostí pro individuální projekty předkládané jednotlivými žadateli a pro zajištění jejich hodnocení.

Pokud se kraj/centrální orgán jako gestor rozhodne být v daném kole výzvy kontaktním místem pro podávání žádostí o individuální projekty, mohou žadatelé předkládat individuální projekty na:

- **Kontaktní místo v příslušném kraji** – projekt v rámci prioritních oblastí, konkrétního zaměření priorit, pro které se kraj rozhodne ve výzvě, odpovídá konkrétní regionální strategii. Projekt pak může být realizován pouze na území daného kraje.
- **Centrální orgán** – je kontaktním místem pro projekty v rámci **sektorových priorit**, které jsou dány působností příslušných centrálních orgánů. Konkrétní zaměření priorit a jejich další specifikace jsou jednotlivými centrálními orgány stanoveny ve výzvě. Projekt může být uskutečněn kdekoliv na území ČR.

Žádost **nemůže být předložena současně na kraj i resort**, v takovém případě by byla z procesu posuzování a hodnocení vyloučena. Žádost zpracovává a předkládá žadatel – konečný příjemce grantu.

Programy (skupiny sub-projektů)

Program je koordinovaným portfoliem **skupiny jednotlivých sub-projektů**, který je připraven a předložen oprávněným zástupcem partnerství a je zaměřen na soubor společně definovaných cílů. Jsou určeny pro usnadnění implementace komplexnějších a nákladných strategií.

Programy jsou zpracovány v rámci partnerství, které bude zastupovat všechny, kdo mají klíčový zájem na provádění navrhovaných aktivit. Tato partnerství budou pracovat v rámci stanovené strategie a nominují vedoucího partnera, zprostředkovatele programu, který bude odpovědný NKM za implementaci programu v rámci delegované pravomoci.

V rámci programu je **maximální celková výše příspěvku** z Finančního mechanismu EHP/Norska pro jednotlivý sub-projekt **250 000 euro**. Minimální výši příspěvku navrhuje zprostředkovatel programu.

Pokud se kraj/centrální orgán jako gestor rozhodne předložit program, určí, v rámci svých kompetencí a prioritních oblastí, konkrétní zaměření priorit a jejich další specifikace pro svůj program. Žádost zpracovává a předkládá zprostředkovatel programu (tj. kraj nebo centrální orgán), který bude program implementovat. Konečným příjemcem je příjemce grantu na realizaci sub-projektu v rámci schváleného programu.

Blokové granty

Blokový grant je **fond zřízený pro jasně definovaný účel**, který může být použit k poskytnutí pomoci jednotlivcům, organizacím nebo institucím. Blokové granty jsou určeny k usnadnění implementace takových projektů, ve kterých každý sub-projekt nebo **konečný příjemce je příliš malý** na to, aby byl identifikován a priori nebo aby byl efektivně

spravován samostatně. Žádost o poskytnutí grantu je zpracována a předložena stanoveným zprostředkovatelem. Konečný příjemce je příjemce jednotlivého grantu, který je přidělován v rámci implementace schváleného blokového grantu.

V rámci implementace Finančních mechanismů v České republice budou otevřena tato grantová schémata:

I. Fond pro nestátní neziskové organizace (NNO) - bude zaměřen na podporu nevládních neziskových organizací prosazujících veřejný zájem. V rámci fondu budou podporovány NNO ve všech prioritních oblastech, zejména však v oblasti ochrany životního prostředí, posilování lidských práv a multikulturního prostředí a podpory dětí a mladistvých se specifickými problémy. Zprostředkovatelé tohoto blokového grantu budou vybráni mezi neziskovými organizacemi prostřednictvím veřejného výběrového řízení.

II. Fond technické pomoci - fond bude mít dvě části. Jedna část bude podporovat spolupráci a transfer znalostí mezi ČR a Norskem zejména v oblastech spolupráce s EU při naplňování příslušné legislativy ve všech prioritních oblastech. Spolupráce bude umožněna na všech úrovních veřejné správy (státní správa, regionální a místní samospráva), státním institucím, univerzitám a školám, profesním komorám a svazům a nevládním neziskovým organizacím. Druhá část fondu bude podporovat činnost Národního kontaktního místa v souvislosti se zajištěním celkové koordinace programů Finančních mechanismů EHP/Norska. Zprostředkovatelem

tohoto grantového schématu bude přímo MF – Centrum pro zahraniční pomoc.

III. Fond pro podporu spolupráce škol - bude podporovat spolupráci, programy vzdělávacích seminářů studentů, lektorů a expertů za středních a vyšších škol, univerzit a vysokých škol ČR a spolupráci mezi relevantními institucemi v České republice a na Islandu, v Lichtenštejnsku a Norsku. Žádost o tento blokový grant předloží Národní kancelář Socrates, která bude jeho zprostředkovatelem.

IV. Fond pro podporu výzkumu – bude podporovat aktivity zaměřené na spolupráci vědeckých institucí s institucemi v Norsku, Islandu a Lichtenštejnsku a přenos zkušeností z těchto zemí zaměřený na zvýšení inovačního efektu. Zprostředkovatel tohoto fondu bude vybrán.

Vedle toho jsou ve Finančních mechanismech EHP/Norska k dispozici i **prostředky na podporu při přípravě projektů**. Tento speciální fond na přípravu projektů bude zaměřen na technickou asistenci při přípravě žádostí projektů, které budou předkládány ke spolufinancování z Finančních mechanismů EHP/Norska, zejména subjektům regionální a místní správy a zejména na projekty v oblasti životního prostředí, trvale udržitelného rozvoje a uchování kulturního dědictví. Granty poskytované z tohoto fondu by se měly obecně pohybovat v rozmezí od 5 000 do 20 000 euro pro jednoho konečného příjemce.

Pro koho jsou fondy určeny

O pomoc mohou žádat všechny instituce veřejného nebo soukromého sektoru a nevládní neziskové organizace zřízené jako právnické osoby v přijímajících státech a vykonávající svoji činnost ve veřejném zájmu - např. národní, regionální a místní úřady, vzdělávací/výzkumné instituce, instituce ochrany životního prostředí, dobrovolné a společenské organizace a partnerství veřejného a soukromého sektoru.

Ideální je, když žadatel v rámci projektu prokáže přínos pro spolupráci českých a norských institucí - velkou **výhodou je přítomnost norského partnera v projektu**.

Žádost o podporu na realizaci **individuálního projektu** může předložit:

- organizační složka státu;
- příspěvková organizace zřízená organizační složkou státu;
- kraj;
- organizace zřízená nebo založená krajem (kraj musí mít v organizaci většinový majetkový podíl);
- obec;
- svazek obcí;
- organizace zřízená nebo založená obcí (obec musí mít v organizaci většinový majetkový podíl);
- vzdělávací/výzkumné instituce;
- nestátní nezisková organizace (NNO);
- podnikatelský subjekt.

Všechny tyto instituce mohou také žádat o grant/financování sub-projektu v rámci implementace programu nebo blokového grantu.

Žádost o podporu na realizaci **programu** může podat kraj nebo centrální orgán jako zprostředkovatel nebo podřízená příspěvková organizace. Žádost o podporu na realizaci **blokového grantu** může podat stanovený nebo na základě veřejné výzvy vybraný zprostředkovatel.

Žadatelé mohou předložit žádost o podporu buď samostatně nebo společně s dalšími partnery. V takovém případě podává žádost vedoucí partner.

V případě, že předložená žádost obdrží grant z Finančního mechanismu EHP/Norska, **ponese vedoucí partner celkovou odpovědnost** za dodržení stanovených podmínek implementace projektu.

ROZPOČET FINANČNÍCH MECHANISMŮ EHP/NORSKA

Objem Finančního mechanismu EHP na celé programové období od začátku května 2004 do konce dubna 2009 činí 600 milionů euro. Tato suma bude Islandem, Lichtenštejnskem a Norskem uvolněna v pěti ročních tranších po 120 milionech euro. Finanční mechanismus Norska operuje s rozpočtem 567 milionů euro. **Celkem je tedy k dispozici 1,17 miliardy euro.**

Toto jsou však hrubé částky, od kterých je potřeba **odečíst náklady na řízení** obou finančních mechanismů (provoz Kanceláře pro finanční mechanismus EHP/Norska, náklady spojené s fungováním Výboru pro řízení finančního mechanismu EHP a oddělením Finančního mechanismu na Norském ministerstvu zahraničních věcí, náklady na kontrolu správného použití grantů, apod.). Náklady na řízení jsou stanoveny v poměru k celkovým rozpočtům finančních mechanismů: 4 % u Finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru a 5 % u Finančního mechanismu Norského království.

na řízení se jedná o 46,60 milionů euro u Finančního mechanismu EHP, resp. 59,25 milionů euro u Norského finančního mechanismu. Celkově je tedy pro Českou republiku alokována hrubá částka 110,91 milionů euro. Po odečtení nákladů na řízení finančních mechanismů to znamená čistou alokaci ve výši 105,85 milionů euro. **Průměrná roční alokace tak představuje 21,17 milionů euro.** Vyčerpání celé nabízené sumy však záleží na schopnosti českých subjektů předkládat dostatečný počet kvalitních projektů.

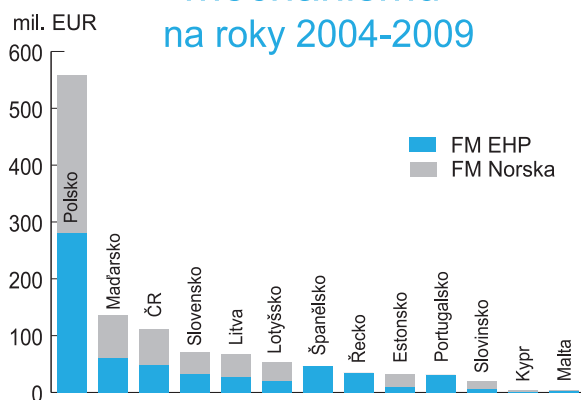
Spolufinancování a čerpání

Obecně platí, že příspěvek z Finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru/Norska nesmí přesáhnout **60 % celkových nákladů** na projekt. Výjimkou jsou projekty jinak financované ze státního, regionálního nebo místního rozpočtu, u nichž tento příspěvek nesmí přesáhnout **85 % celkových nákladů**. Zároveň platí, že kombinovaná podpora z finančního mechanismu EHP, Norského finančního mechanismu a grantů Evropského společenství nesmí překročit 90 % celkových výdajů.

Grantová pomoc se poskytuje formou **zpětného proplácení již vynaložených a zdokumentovaných nákladů** podle schváleného časového rozvrhu plateb.

U individuálních projektů a programů (skupiny projektů) může být provedena zálohová platba až do výše 10 % celkových nákladů projektu, je-li zdůvodněna přijímajícím státem a zároveň je ze strany Výboru pro řízení finančního mechanismu EHP, resp. Norského ministerstva zahraničí považována za nezbytnou. Tato záloha musí být uvedena v dohodě o udělení grantu. V případě blokových grantů je možné domluvit vyšší zálohové platby. V případě, kdy projekt nemá schválenou zálohu, musí žadatel zajistit celkovou výši nákladů až do očekávané první platby z Finančních mechanismů EHP/Norska.

Hrubé alokace finančních mechanismů na roky 2004-2009

Zdroj: Kancelář pro Finanční mechanismus EHP/Norska

Pro Českou republiku je připraveno **48,54 milionů euro z Finančního mechanismu EHP** a **62,37 milionů euro z Norského finančního mechanismu**. Po odečtení nákladů

Současný stav

Dne 18. května 2005 byla vypsána **první výzva k předkládání individuálních projektů** v rámci Finančních mechanismů EHP/Norska.

Celková alokovaná částka je 10,68 milionů euro v rámci alokace 2004-2005. Výše alokace pro výzvu č. 1 pro předkládání žádostí je indikativně rozdělena mezi jednotlivé kraje a centrální orgány (rozdělení je pouze indikativní a rozhodovat bude kvalita předložených projektů):

- 9 krajů (Jihomoravský, Liberecký, Moravskoslezský, Olomoucký, Pardubický, Plzeňský, Praha, Středočeský a Ústecký): 0,6 milionů euro pro jeden kraj => celkem 5,4 milionů euro.
- Ministerstvo kultury: 2,35 milionů euro,
- Ministerstvo životního prostředí: 1,5 milionů euro,
- Ministerstvo zdravotnictví: 1,43 milionů euro.

Zbývající kraje se rozhodly nepřijímat žádosti o individuální projekty, neboť budou sami předkladateli žádostí o individuální projekt či zprostředkovateli programu.

Celková částka pro alokaci 2004-2005 představuje ale 21,170 milionů euro, zbytek po odečtení 10,68 milionů euro, které jsou obsahem první výzvy, bude rozdělen na:

- přípravu blokových grantů: 4,34 milionů euro,
- individuální projekt připravovaný přímo Karlovarským krajem: 0,6 milionů euro,
- programy připravované zbývajícími kraji (Jihočeský, Královéhradecký, Vysočina, Zlínský): 2,4 milionů euro,
- individuální projekty připravované přímo Ministerstvem spravedlnosti (0,5 mil. euro), Ministerstvem vnitra (0,5 milionů euro) a na přípravu programů na centrální úrovni (2,15 milionů euro).

Aktuální stav podávaných výzev je možné sledovat na <http://www.eeagrants.cz>

SLUŽBY ČESKÉ SPOŘITELNY

Jak již bylo naznačeno výše, proces předkládání a hodnocení projektů je obdobný jako u Strukturálních fondů. Stejně i financování projektů dotovaných Finančním mechanismem Evropského hospodářského prostoru a Finančním mechanismem Norska probíhá **obdobným způsobem jako financování projektů v rámci Strukturálních fondů, resp. operačních programů** (například Společného regionálního operačního programu – SROP).

Proto může Česká spořitelna k realizaci těchto projektů použít svůj **EU Program Region**, který svými finančními a ostatními službami podstatně ulehčí investorovi úspěšnou realizaci jeho projektu.

Zpracování projektu a žádosti o grant zase nabízí dceřiná společnost Consulting ČS. Jeho odborníci mají se zpracováváním projektů financovaných z operačních programů bohaté zkušenosti. Stejně tak nabývají i první zkušenosti při přípravě projektů částečně financovaných z Finančních mechanismů EHP/Norska, když v současné době právě na několika z nich intenzivně pracují.

Nejen za účelem nabídky služeb České spořitelny spojených s realizací projektů dotovaných z Finančních mechanismů EHP/Norska, ale i k zajištění užší spolupráce mezi bankou a veřejným a neziskovým sektorem, byli na všech oblastních pobočkách České spořitelny ustanoveni **Poradci pro veřejný a neziskový sektor**. Tito specialisté dokáží poradit s těmito otázkami:

- jak financovat projekt,
- jaký způsob financování projektu je pro veřejný a neziskový sektor v současné době nejvýhodnější,
- jaké finanční zdroje mohou být k realizaci projektu použity (dotace, úvěry, atd.),
- na jaké instituce se s žádostí o dotace obrátit.

- co vše potřebuje žadatel (investor) předložit v souvislosti se žádostí o dotace,

Pozice Poradce pro veřejný a neziskový sektor se na pobočkách České spořitelny velice osvědčila. Klienti vnímají tohoto poradce jako nástroj rychlého spojení mezi nimi a jejich požadavky na straně jedné a nabídkou služeb banky na straně druhé.

**ČESKÁ
SPOŘITELNA**

Česká spořitelna nabízí veřejnému a neziskovému sektoru **financování projektů pomocí úvěrů do výše až 100 % celkových projektových nákladů**. Naši klienti mají možnost se **sami rozhodnout** na jak velkou část nákladů si vezmou úvěr, zda-li pouze na dotační část nebo na celkové náklady projektu.

Možné způsoby zajištění úvěru poskytnutého klientům veřejného a neziskového sektoru:

- budoucími rozpočtovými příjmy municipalit,
- ručitelské prohlášení zřizovatele neziskové organizace,
- zástavní právo k pohledávkám,
- zástavní právo k nemovitostem.

Česká spořitelna patří mezi přední tuzemské bankovní domy, které od vstupu České republiky do Evropské unie financují potřeby měst a obcí také s využitím Strukturálních fondů EU. Consulting ČS, dceřiná společnost České spořitelny, poskytuje poradenství jak pro finanční skupinu ČS, tak především na volném trhu. Častým klientským segmentem je i municipální sféra. Právě zkušenosti s poradenstvím při financování rozvojových záměrů měst a obcí jsou předmětem aktuálních „Ohlasů z praxe“.

ZKUŠENOSTI A DOPORUČENÍ K FINANCOVÁNÍ ROZVOJOVÝCH PROJEKTŮ MĚST A OBCÍ

Příští rok skončí první programové období čerpání dotací ze Strukturálních fondů EU. Řada měst a obcí uspěla se svými záměry, podařilo se jim získat dotace a nyní své projekty realizují. Na druhé straně některé potřeby municipalit zůstaly nevyřešeny. Důvody mohou být různé - měli jsme možnost poznat je v praxi. Na některé z nich bychom rádi upozornili.

Nedostatečná výše rozpočtu

Jako hlavní důvod nepokrytí potřeb municipalit vidíme nedostatečnou výši rozpočtu měst a obcí. Příslušný záměr proto často nebyl realizovatelný z rozpočtu a nezbylo, než žádat o dotaci z fondu EU, přestože projekt nebyl zcela relevantní vyhlášenému opatření či prioritě daného programu. Východiskem pro úspěšnost ve vztahu ke Strukturálním fondům EU je začít práce vždy **zkoumáním souladu záměru s vyhlášeným dotačním programem** a jeho podmínkami.

Strategie rozvoje měst a obcí

Programové období 2004-2006 nesporně přispělo ke koncepční přípravě rozvoje municipalit a k vypracování řady strategických rozvojových dokumentů. Jejich rozpracovanost či připravenost je dobrá po věcné a stavebně technické stránce, avšak již méně po stránce ekonomické. Při výběru konkrétního záměru by vždy mělo platit pravidlo: **nejdříve musíme záměr ekonomicky změřit**, co nás bude stát, co nám přinese, na jak dlouho nás zatíží a podle toho přistupovat k rozhodování o jeho další přípravě. Ekonomika projektu by měla být vyřešena dříve, než zadáme stavebně technickou projektovou přípravu.

Čím zahájit přípravu

Administrace Strukturálních fondů má vnitřní logiku či sjednocující přístup v tom, že prakticky u všech programů je požadována **Studie proveditelnosti** konkrétního záměru. Metodika ještě doporučuje, aby jí předcházela **Předběžná studie proveditelnosti**, podle níž se rozhoduje o prioritách výběru záměrů, popřípadě o jejich variantách právě podle jejich ekonomiky. Na to teprve navazuje další technická příprava. Tento přístup u nás ještě není dostatečně aplikován. Často jsme svědky toho, že je zadána územně plánovací dokumentace a stavebně technická příprava, ale teprve následně se zjišťuje, zda projekt bude v souladu s podmínkami vybraného programu.

Součinnost tvůrců - poradců, architektů a projektantů

Municipální projekty jsou obvykle spojeny s investiční výstavbou. Na přípravě záměru se účastní architekt, projektant a finanční a ekonomický poradce. K eliminaci předchozího problému, jakož i k dosažení synergického působení finančního poradce (který též připravuje dokumentaci a žádost) s architektem a projektantem, přispívá, když **tvůrci spolupracují již od počátku příprav**. Již při zadání záměru

musí být definována sledovaná kritéria tak, aby architektonické, stavebně technické a technologické parametry projektu byly vzájemně korigovány ekonomikou záměru a požadavky příslušného dotačního programu.

Rizika projektů

Již při přípravě projektů je důležité znát, v čem spočívají hlavní rizika: co musí být splněno a co lze tolerovat, aby nedošlo k penalizaci či dokonce vrácení dotace, čehož jsme také za uplynulé období byli svědky.

Know how

I ze strany řídicích orgánů je doporučováno žadatelům o dotace poučit se ze zkušeností s obdobnými projekty. Je proto nezbytné, aby **ekonomický a finanční poradce měl bohaté zkušenosti**. A to nejen u projektů financovaných z Strukturálních fondů, ale raději i z předvstupních nástrojů EU (např. Phare).

Synergie součinnosti s bankou

Velkou výhodou je **členství poradce ve velké finanční skupině**. Jednak jde o možnosti profesionálního řešení zapojení různých finančních instrumentů k financování projektů, jednak o rychlou a operativní obsluhu klienta bankovními poradci.

Zaměření programového období 2007-2013

Ačkoliv je nové programové období relativně daleko, přípravu pro využití zatím pouze příslibných možností je nejlepší zahájit již nyní. Podrobnosti dosud nejsou známy, ale i v hlavních směrech zaměření podpor, jak je požadují resorty a jak je definuje Evropská komise, se lze orientovat.

Jak z dostupných informací vyplývá, pro období 2007-2013 jsou definovány **čtyři prioritní oblasti intervencí v ČR** – podnikání, inovace a znalostní ekonomika, rozvoj lidských zdrojů a dostupnost a infrastruktura vč. životního prostředí. Realnost a rozsah intervencí bude samozřejmě upřesňován.

Rovněž je známo, že v současném období bylo příliš mnoho priorit, z čehož plynula roztržitost prostředků. Proto je vytvářen tlak na jejich soustředění na řádně odůvodněné priority a z nich vyplývající **nízký počet operačních programů**.

Závěrem doporučujeme:

- zrekapitulovat si potřeby a stanovit si „žebříček“ priorit municipalit,
- ohodnotit možnosti financování,
- navrhnout další postup s rozdělením do věcně definovaných a časově vymezených etap,
- provést předběžné vyhodnocení relevance záměrů vůči připravovanému tématickému zaměření intervencí,
- zpracovat předběžnou studii proveditelnosti.

Marie Šmídová, Consulting ČS

Zatímco v minulém čísle Měsíčníku jsme se zaměřili na jednu z největších evropských ekonomik - Velkou Británii, nyní svou pozornost naopak obracíme na hospodářského trpaslíka - Lucembursko. Na velikosti ale v tomto případě nezáleží. Podat stručnou ekonomickou charakteristiku aktuální situace, uplynulého přibližně 30leté vývoje i budoucího výhledu Lucemburska znamená použít řadu superlativ či alespoň popsat velmi úspěšný příběh.

LUCEMBURSKO

<i>Typ vlády/hlava státu:</i>	konstituční monarchie / velkovévoda Jindřich
<i>Velikost území (podíl v EU)</i>	2 586 km ² (0,07%)
<i>Počet obyvatel (podíl v EU)</i>	451 600 (0,1%)
<i>Věková struktura obyvatel</i>	0-14 let: 18,8%; 15-64 let: 67,2%; nad 65 let: 14,0%
<i>Národnostní struktura</i>	Lucemburčané 61,4%; Portugalci 14,1%; Francouzi 4,8%
<i>HDP celkem / podíl v EU</i>	25,66 mld. EUR (0,25%)
<i>HDP per capita k průměru EU v paritě kupní síly</i>	222,3%
<i>Sektorová struktura HDP</i>	zemědělství: 0,5%; průmysl a stavebn.: 16,1%, služby: 83,4%
<i>Průměrná inflace</i>	3,2%
<i>Průměrná nezaměstnanost</i>	4,2%
<i>Růst HDP</i>	4,5%
<i>Saldo státního rozpočtu</i>	-1,1% HDP
<i>Veřejný dluh</i>	7,5% HDP
<i>počet NUTS2, nejbohatší a nejchudší NUTS2 (dle HDP per capita v PPS vůči EU)</i>	1 NUTS2, Lucemburk 222,3%

pozn.: ekonomické ukazatele v roce 2004, zdroj: EU, CIA

Během posledních více než třiceti let se lucemburská ekonomika v přepočtu na obyvatele stala bezkonkurenčně **nejbohatší v celé EU**, přičemž v evropském kontextu se jí s odstupem dívají na záda shodou okolností tři „neunijní“ země (Norsko, Island a Švýcarsko). S již značným odstupem pak své místo v žebříčku zaujímá Irsko, v současnosti druhá nejbohatší země EU, jež má na svém kontě z minulých 15 let zapsán rovněž velmi povedený příběh. V čem však spočívá ten lucemburský?

Spočívá v **úspěšně završené politice průmyslové a sektorové diverzifikace**, jež se promítla již od počátku 70. let ve vyšších mírách hospodářského růstu, velmi nízké míře nezaměstnanosti, stabilních a disciplinovaných státních financích, vysoké a efektivní otevřenosti ekonomiky a velké důvěryhodnosti a zdravotnosti podnikatelského prostředí. Do konce 60. let bylo Lucembursko ekonomicky závislé na výrobě železa a oceli a na zemědělské a potravinářské výrobě. Samotný ocelářský průmysl se na HDP Lucemburska na počátku 70. let podílel více než 30 %. Podstata oné průmyslové diverzifikace spočívala v úplné restrukturalizaci jedné z největších ocelářských společností na světě Arbed, nyní Arcelor a jejímu přizpůsobení aktuální poptávce na trhu.

Sektorová diverzifikace znamenala **sázku na rozvoj služeb**, převážně pak finančních, ale i dopravních, komunikačních a realitních. Na základě této sázky se do té doby v těchto sektorech zcela nezúčastněné Lucembursko stalo nedílnou součástí mapy světových finančních velmocí a center. Díky příznivé legislativě a fiskálním podmínkám si svoji cestu do

Lucemburska našlo několik set bank ze všech částí světa, mnoho desítek investičních společností, správců finančních i reálných aktiv a makléřských firem. Podíl finančních služeb na tvorbě lucemburského HDP se v průměru uplynulých 20 let pohybuje okolo 25 %. Ještě významnější jsou však v souhrnu pro lucemburskou ekonomiku služby dopravní a komunikační, jejichž celkový podíl je vyšší než 30 % HDP. A není rovněž jednoduché nalézt v evropském srovnání zemi, kde by se podíl služeb spojených s výstavbou a správou nemovitostí vyšplhal až téměř k 15 %.

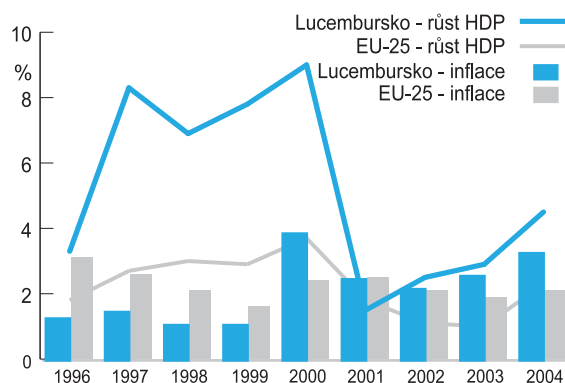

Rozvinuté služby v nejširším možném sortimentu a prvotřídní kvalitě jsou rovněž reflexí faktu, že Lucembursko představuje jednu ze tří **sídelních zemí pro klíčové instituce EU**. Několik tisíc pracovníků evropských institucí tak představuje dodatečnou poptávku po službách spojených jak s jejich profesionálními aktivitami, tak i s náplní volného času. Země samotná, jako zakládající člen ES, navíc patří k největším stoupcům procesu evropské integrace. Tento fakt vede k pořádání řady oficiálních i neformálních diskusních fór a konferencí, jež dále zvyšují potenciál kongresové turistiky v zemi.

Velmi specifický je i lucemburský trh práce; nejenom velmi **nízkou mírou nezaměstnanosti** a současně velmi **vyšší úrovní mezd**, ale rovněž faktem, že přibližně jedna třetina všech pracovníků každodenně dojíždí ze zemí a regionů mimo Lucemburska. A těmito „pendlery“ nejsou pouze sousední Němci, Belgičané či Francouzi, ale i občané desítek dalších zemí, kteří v Německu, Belgii či Francii žijí, ale svoji pracovní sílu nabízejí na lucemburském trhu práce.

Podtrženo sečteno: Lucembursko a jeho ekonomika jsou nejenom **mimořádně bohaté**, ale **současně i dynamické**, progresivní, disciplinované organismy, které jsou nejenom lákadlem, ale i vzorem pro celou řadu společností i jednotlivců pro uplatnění jak v podnikatelském či profesním ohledu, tak i v ohledu příjemného prostředí k životu jako takovému.

Vývoj inflace a růstu HDP

Zdroj: Eurostat

Statistické okénko

Statistické okénko v tabulkové formě zobrazuje důležité makroekonomické a finanční ukazatele zemí nově přistoupivších do Evropské unie se zřetelem na kritéria definovaná v Maastrichtské smlouvě: meziměsíční, meziroční a průměrnou inflaci, indikátory deficitu schodku státního rozpočtu a státního dluhu vyjádřených v poměru k HDP a volatilitu devizových kurzů národních měn k euro. Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU.

Cenový vývoj

	Meziměsíční inflace v %			Meziroční inflace v %			Průměrná meziroční inflace v %		
	IV-05	V-05	VI-05	IV-05	V-05	VI-05	IV-05	V-05	VI-05
EU	0,4	0,3	0,1	2,1	2,0	2,0	2,2	2,2	2,2
EU - minimum	-	-	-	-	-	-	0,8	0,8	0,8
ČR	0,3	0,1	0,6	1,4	0,9	1,3	2,3	2,2	2,1
Estonsko	0,5	0,2	0,7	4,7	2,9	3,2	4,3	4,2	4,1
Kypr	1,1	0,2	0,2	2,8	2,0	1,5	2,5	2,6	2,5
Litva	0,3	0,2	0,2	3,2	1,9	2,0	2,5	2,6	2,7
Lotyšsko	1,1	0,8	0,6	7,1	6,5	6,6	7,0	7,0	7,0
Maďarsko	0,7	0,6	0,3	3,8	3,5	3,7	5,7	5,3	5,0
Malta	3,6	0,6	0,0	2,0	2,4	2,1	2,6	2,5	2,4
Polsko	0,4	0,3	-0,1	3,1	2,2	1,4	4,1	4,0	3,8
Slovensko	0,2	0,1	0,4	2,5	2,3	2,5	5,6	5,1	4,6
Slovinsko	0,1	0,3	0,1	2,7	2,1	1,7	3,4	3,2	3,0

Pozn.: založeno na bázi harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP); průměrná meziroční inflace je dvanáctiměsíční klouzavý průměr meziroční změny harmonizovaného indexu spotřebitelských cen; EU – minimum je průměr průměrné inflace ve třech členských státech EU s její nejnižší hodnotou. Zdroj: Eurostat

Fiskální vývoj

	Deficit veřejných rozpočtů k HDP v %			Veřejný dluh k HDP v %		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004
EU-25	-2,2	-2,8	-2,6	62,7	64,3	63,8
ČR	-6,8	-11,7	-3,0	30,7	38,3	37,4
Estonsko	1,4	3,1	1,8	5,3	5,3	4,9
Kypr	-4,5	-6,3	-4,2	65,2	69,8	71,9
Litva	-1,5	-1,9	-2,5	22,4	21,4	19,7
Lotyšsko	-2,7	-1,5	-0,8	14,1	14,4	14,4
Maďarsko	-8,5	-6,2	-4,5	55,5	56,9	57,6
Malta	-5,9	-10,5	-5,2	62,7	71,8	75,0
Polsko	-3,6	-4,5	-4,8	41,2	45,4	43,6
Slovensko	-5,7	-3,7	-3,3	43,3	42,6	43,6
Slovinsko	-2,4	-2,0	-1,9	29,5	29,4	29,4

Pozn.: na základě standardu ESA 95; zdroj: Eurostat

Volatilita devizových kurzů národních měn k euro

	Za posledních 24 měsíců			Za posledních 12 měsíců		
	průměrný kurz	odchylka maximum v %	odchylka minimum v %	průměrný kurz	odchylka maximum v %	odchylka minimum v %
Česká koruna	31,44	+7,2	-5,7	30,62	+4,4	-4,0
Estonská koruna	15,65	+0,0	+0,0	15,65	+0,0	+0,0
Kyperská libra	0,582	+1,5	-1,0	0,579	+0,9	-1,0
Litevský litas	3,453	+0,0	-0,0	3,453	+0,0	-0,0
Lotyšský lat	0,670	+7,3	-4,0	0,686	+5,1	-1,8
Maďarský forint	251,9	+4,3	-8,0	247,1	+2,3	-3,2
Maltská lira	0,429	+1,1	-1,4	0,430	+1,3	-1,0
Polský zlotý	4,402	+13,6	-10,8	4,176	+7,8	-6,5
Slovenská koruna	39,92	+6,3	-5,4	39,10	+4,1	-2,9
Slovinský tolar	238,5	+1,6	-0,6	239,7	+0,1	-0,1

Pozn.: průměrný kurz je prostý aritmetický kurz měny daného státu k euro v uvedeném období, odchylka maximum je procentní odchylka maximálního kurzu v daném období od průměru, odchylka minimum je procentní odchylka minimálního kurzu od průměru, zdroj: ECB. Referenční období končí k 31.7.2005.

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

